

ČESKÝ PAŘÍŽAN V TATOBITECH.

Na úpatí strážné hory Českého ráje –Kozákova,rozkládá se starobylá ves Tatobity.V minulosti proslula také broušením drahých kamenů a skla.Ve století devatenáctém byly Tatobity muzikantským rájem.Odtud muzikanti odcházeli s prvním jarním sluníčkem za výdělkem do světa.Nejvzdálenější jejich cesty vedly až do dalekého Ruska.Koncem dvacátých let minulého století se zde zalíbilo malíři Janu Dědinovi.Po návratu z Francie uspořádal v roce 1909 v Turnově velkolepou výstavu svých děl.Město mu uspořádalo vskutku důstojné přijetí.Není divu.Vždyť se také vracel z Paříže mladý umělec,který se mohl pochlubit řadou prestižních ocenění a přátelstvím s takovými osobnostmi uměleckého světa jako byl francouzský sochař Auguste Rodin,malíř Emile Antoine Bourdell i Henry Toulouse-Lautrec.Jan Dědina se narodil ve Strakách u Nymburka 1.září 1870.Na umělecko průmyslové škole v Praze studoval malbu u Františka Ženíška a modelování u Jana Václava Myslbeka.Na akademii pak pokračoval u Maximilána Pirnera.Mezi jeho významné přátele patřil Luděk Marold,Alfons Mucha ,Václav Brožík a další.Na jaře roku 2003 vzniklo v Tatobitech Občanské sdružení Dědina,které ve svém názvu nese nejen jméno malíře,ale také synonymum venkova.Sdružení začalo především s obnovou bývalé malířovy zahrady kde stával do roku 2002 jeho dům s ateliérem.Vilku se již nepodařila zachránit.Na jejím místě byl zabudován obelisk s pamětní deskou.Malířova zahrada dnes přece již připomíná důstojně toho ,kdo tuto oázu vybudoval i s láskou opatroval.Náhodný turista si může odpočinout na některé z instalovaných laviček a v milosrdném stínu stromů ,s pohledem na siluetu Kozákova či vznosného kostela svatého Vavřince,zavzpomínat na slavnou dobu „českých pařížanů.Členové sdružení Dědina rádi poskytnou i podrobné informace o životě a pobytu tohoto umělce v Paříži i v Českém ráji.Paní Iveta Coufalová,redaktorka časopisu *Dějiny a současnost* , ve svém článku o Janu Dědinovi napsala :“Zde se (v malířově zahradě) i pravidelně na začátku září koná akce pro děti nazvaná *Namalované prázdniny*.Dětem by měly být určeny i další aktivity,k nimž se *Dědina* chystá ,a to vynášení Morany a Slavnosti lípy(v Tatobitech se nachází údajně nejstarší lípa v Čechách).Nadějí na opětovné,byť symbolické spojení Dědiny s Paříží dává v rámci UNESCO projekt geoparku,který by měl zahrnovat Kozákov i s přílehlými obcemi.Tak by se dávný přítel A.Rodina a H.Toulouse –Lautreca,autor mnoha děl,která vlastní nejen česká Národní galerie,ale i Louvre či Národní galerie v Bruselu,díky sdružení čítajícímu dnes více než osmdesát lidí(mj.i z Rakouska,Německa a Francie)mohl dostat i do českého povědomí.“

Petr Pešek .za OS Dědina

15.3.06